

101442 - vrijstelling onderwijs en examen BA

BESLISSING

van de algemene raad van de Nederlandse orde van advocaten inzake het bezwaar van

mr. X,

advocaat te A,

gericht tegen de in mandaat door het hoofd juridische en bestuurlijke zaken genomen beslissing van 10 augustus 2016, inhoudende de afwijzing van het verzoek van mr. X (hierna: “belanghebbende”) tot vrijstelling van deelname aan het onderwijs en van het examen van de beroepsopleiding advocaten (hierna: “BA”).

Procesverloop

1. Met het aanmeldingsformulier beroepsopleiding advocaten voor IDR kandidaten, najaarscyclus 2016, ondertekend op 10 mei 2016, sluit belanghebbende een overeenkomst met de V.O.F. Uitvoeringsorganisatie Beroepsopleiding Advocaten. Met dit formulier

- verzoekt belanghebbende de algemene raad voorwaardelijke vrijstellingen te verlenen voor het deelnemen aan het onderwijs en het afleggen van toetsen op grond van de artikelen 3.18, eerste lid, en 3.20, eerste lid, van de Verordening op de advocatuur (hierna: “Voda”), met uitzondering van het deelnemen aan het onderwijs gedurende het introductieblok van het vak beroepsattitude & beroepsethiek en een major;
- verklaart belanghebbende dat zijn beëdiging tot doel heeft via een buitenstage werkervaring op te doen als advocaat in het kader van zijn gerechtelijke opleiding;
- verzoekt belanghebbende schrapping van het tableau na afloop van deze buitenstage;
- verklaart belanghebbende het formulier volledig en naar waarheid te hebben ingevuld.

2. Bij e-mailbericht van 13 juli 2016 verstrekt belanghebbende desgevraagd nadere informatie over zijn aanmelding als kandidaat Interne Doorstroom Rechterlijke macht (hierna: "IDR").
3. Bij besluit van 10 augustus 2016 (hierna: "besluit") wordt het vrijstellingsverzoek afgewezen.
4. Bij e-mailbericht brief van 17 augustus 2016, met in de bijlagen het bezwaarschrift, het besluit en het e-mailbericht van 13 juli 2016, verzoekt belanghebbende vóór 1 september 2016 te beslissen op zijn bezwaar in verband met de start van de najaarscyclus BA per genoemde datum en de kosten die zijn verbonden aan een eventuele annulering voor de BA na 1 september 2016.
5. Belanghebbende is op 25 augustus 2016 namens de algemene raad gehoord door mr. B.J.M. de Leest, lid van de algemene raad, in aanwezigheid van mr. M.E. Veenboer, griffier. Belanghebbende werd ter zitting vergezeld door mr. Y, partner client relations van Z te Amsterdam (hierna: "Z"), alwaar belanghebbende kantoor houdt.

Standpunt van de algemene raad

6. Met inachtneming van het door belanghebbende overgelegde aanmeldingsformulier van 10 mei 2016 en zijn aanvullende informatie van 13 juli 2016 is het vrijstellingsverzoek getoetst aan de dan van kracht zijnde Beleidsregel onderwijs en toetsen BA (hierna: "Beleidsregel"). Ingevolge de artikelen 3.18, eerste lid, en 3.20, eerste lid, van de Voda juncto artikel 3, tweede lid, van de Beleidsregel verleent de algemene raad de IDR kandidaat vrijstelling van deelname aan het onderwijs en van het examen, met uitzondering van het introductieblok van het vak beroepsattitude & beroepsethiek en de major. Gelet op het zorgvuldigheidsbeginsel, bedoeld in artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: "Awb"), is belanghebbende verzocht nadere gegevens te verstrekken. Uit de overgelegde gegevens is gebleken dat belanghebbende niet voldoet aan de criteria van een IDR kandidaat. Het vrijstellingsverzoek is derhalve niet ingewilligd.

Standpunt van belanghebbende

7. Vooruitlopend op een concreter kader waarbinnen tussen de rechtbank Amsterdam en de Amsterdamse raad van de orde van advocaten afspraken worden gemaakt over de

mogelijkheid tot uitwisseling van medewerkers van de rechtbank en advocaten, kantoorhoudend in het arrondissement Amsterdam, meldt belanghebbende zich als IDR kandidaat aan voor de najaarscyclus BA 2016 met het daaraan gekoppelde vrijstellingsverzoek, zoals hiervoor aangegeven. Over de aanmelding op deze wijze is nauw overleg gevoerd door de rechtbank Amsterdam, de Amsterdamse raad van de orde en Z. Belanghebbende voert in bezwaar aan te hebben mogen afgaan op de door de Amsterdamse raad van de orde gewekte verwachtingen dat met voornoemd aanmeldingsformulier de algemene raad het vrijstellingsverzoek zal honoreren (a).

8. Als gevolg van het verzoek vanwege de algemene raad om nadere informatie te verstrekken over de einddatum van de buitenstage geeft belanghebbende openheid van zaken in de zin dat hij geen rechter in opleiding is. In aanloop op een overstap naar de advocatuur is belanghebbende op detacheringsbasis gedurende een jaar werkzaam bij Z. Uitgangspunt voor alle betrokkenen was dat door de rechtbank binnen de balie te detacheren medewerkers via een aanmelding als IDR kandidaat aan de BA kunnen beginnen. Belanghebbende voert in bezwaar aan dat hij niet de dupe mag worden van zijn eigen openheid en eerlijkheid (b).

9. Belanghebbende geeft in bezwaar aan dat hij formeel rechter in opleiding is. Daarmee voldoet belanghebbende formeel aan de vereisten om als IDR kandidaat deel te nemen aan de BA met de daaraan gekoppelde vrijstelling. Met de strikte toepassing van de regelgeving geeft de algemene raad zich onvoldoende rekenschap van de bijzondere omstandigheden waarin belanghebbende verkeert (c).

Beoordeling van het bezwaar

Vertrouwensbeginsel (a)

10. De algemene raad wijst het beroep op het vertrouwensbeginsel af en overweegt daartoe het navolgende.

11. Ter zitting lichten belanghebbende en mr. Y toe dat de Amsterdamse raad van de orde met de rechtbank Amsterdam in overleg is om afspraken te maken over de mogelijkheid van uitwisseling van medewerkers van de rechtbank en advocaten binnen het arrondissement Amsterdam om ervaring op te doen in de advocatuur respectievelijk de rechterlijke macht. Vooruitlopend op definitieve afspraken hebben de rechtbank, de Amsterdamse raad van de orde en Z belanghebbende de kans willen geven om kennis te

maken met de advocatuur. Om uitvoering aan dit voornemen te kunnen geven, is geopteerd voor beëdiging en aanmelding voor de BA als IDR kandidaat conform artikel 3 van de Beleidsregel.

12. Allereerst merkt de algemene raad op dat ook op andere wijze dan in de hoedanigheid van advocaat ervaring kan worden opgedaan met het werken binnen de advocatuur. Voorts geeft de algemene raad aan dat zowel de Amsterdamse raad van de orde als de algemene raad elk bestuursorganen zijn met hun eigen (wettelijke) taken en bevoegdheden. Zo is in artikel 2, zevende lid, van de Advocatenwet geregeld wat de raad van de orde moet doen inzake de beëdiging en draagt artikel 9c van de Advocatenwet de Nederlandse orde van advocaten op zorg te dragen voor een opleiding voor stagiaires. In dat kader kan de Amsterdamse raad van de orde geen verwachtingen wekken ter zake van door de algemene raad als bestuursorgaan te nemen beslissingen die de BA betreffen. Reeds om die reden kan van schending van het vertrouwensbeginsel inzake de inwilliging van het vrijstellingsverzoek geen sprake zijn.

In openheid en eerlijkheid verstrekte informatie (b)

13. De algemene raad stelt vast dat belanghebbende het aanmeldingsformulier aanvankelijk onvolledig heeft ingevuld. Toen bij belanghebbende navraag werd gedaan naar de einddatum van de buitenstage verstrekte belanghebbende alsnog de gegevens die noodzakelijk waren voor de beoordeling van het vrijstellingsverzoek. Gelet op de redactie van het aanmeldingsformulier mocht van belanghebbende worden verwacht dat hij het formulier volledig en naar waarheid had ingevuld. Daarom kan niet worden gesteld dat het vrijstellingsverzoek is geweigerd als gevolg van de eigen openheid en eerlijkheid van belanghebbende. Op grond van de nadere informatie is vastgesteld dat belanghebbende niet voldoet aan de criteria van een IDR kandidaat. Belanghebbende, zo bleek ook ter zitting, is voornemens een overstap te maken naar de advocatuur. Van doorstroming binnen de rechterlijke macht is dan ook van meet af aan geen sprake geweest.

Inherente afwijkingsbevoegdheid (c)

14. Belanghebbende beroept zich op de strikte toepassing van de regelgeving waarbij de bijzondere omstandigheden waarin belanghebbende verkeert onvoldoende zijn meegewogen in het primaire besluitvormingsproces. De algemene raad stelt vast dat van bijzondere omstandigheden niet is gebleken en overweegt daarbij het volgende.

15. Ter zitting licht belanghebbende desgevraagd toe wat in het bezwaarschrift wordt bedoeld met de formulering dat belanghebbende formeel rechter in opleiding is. Belanghebbende geeft aan dat de rechtbank heeft geopteerd voor de aanmelding als IDR-kandidaat. Met de duiding formeel rechter in opleiding zegt belanghebbende formeel te voldoen aan de vereisten om als IDR kandidaat aan de BA te beginnen.

16. De algemene raad stelt voorop dat belanghebbende zelf verantwoordelijk is voor zijn aanmelding voor de BA. Indien belanghebbende aangeeft IDR kandidaat te zijn, is de algemene raad ingevolge artikel 4:84 van de Awb gehouden toepassing te geven aan de Beleidsregel, tenzij dat voor een of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de met de Beleidsregel te dienen doelen.

17. Aan de hand van de overgelegde stukken en de mondelinge toelichting van belanghebbende stelt de algemene raad vast dat belanghebbende noch rechter in opleiding is noch IDR kandidaat in de zin van de Beleidsregel. De algemene raad begrijpt de geschetste omstandigheden aldus dat belanghebbende een carrière binnen de advocatuur voorstaat en daarin wordt gefaciliteerd door de rechtbank. De keuze die belanghebbende heeft gemaakt om zich, al dan niet in samenspraak met de rechtbank, als IDR kandidaat aan te melden, leidt ertoe dat het vrijstellingsverzoek met strikte toepassing van artikel 3, tweede lid, van de Beleidsregel moet worden beoordeeld. Van bijzondere omstandigheden in de zin van artikel 4:84 van de Awb is de algemene raad niet gebleken. Mutatis mutandis is het voorgaande van toepassing in het geval belanghebbende zich als rechter in opleiding zou hebben aangemeld voor de BA. In dat geval was het verzoek beoordeeld op grond van artikel 3, eerste lid, van de Beleidsregel. Ook dan was het verzoek afgewezen, omdat is gebleken dat belanghebbende, zoals ook aangegeven in zijn bezwaarschrift onder punt 3, eerste volzin, geen rechter in opleiding is. Indien belanghebbende de door hem beoogde overstap naar de advocatuur wenst te maken, kan hij zich voor de BA aanmelden als stagiaire met inachtneming van het gestelde bij of krachtens hoofdstuk 3 van de Voda (Stage).

Beslissing

Met inachtneming van de van toepassing zijnde regelgeving, gelet op de overgelegde stukken en gehoord de toelichting ter zitting wordt het bezwaar van 17 augustus 2016 ongegrond verklaard.

Aldus gedaan te Den Haag op 30 augustus 2016.

De algemene raad van de Nederlandse orde van advocaten,
Namens deze,

mw. mr. R.G. van den Berg,
algemeen secretaris

Deze beslissing is verzonden op: 30 augustus 2016.

Tegen deze beslissing kunnen belanghebbenden binnen zes weken na bekendmaking van deze beslissing beroep instellen overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk 8 van de Algemene wet bestuursrecht.

Bijlage: verslag hoorzitting d.d. 25 augustus 2016